

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Заң факультеті

Кеден, қаржы және экологиялық құқық кафедрасы

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Пән: МР - 3301 Халықаралық құқық
6B04205 «Құқықтану» мамандығы бойынша құқық бакалавры білім беру
бағдарламасы
Семестр - 5
Курс - 3
Кредит саны - 9
Күндізгі бөлім

Алматы, 2024 ж.

Кіріспе

6B04205 – «Құқықтану» мамандығы бойынша бакалавриаттың білім алу бағдарламасын игеру ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартына және академиялық саясатқа сәйкес, пәнді оқып игеру емтиханды тапсырудан тұратын қорытынды бақылаумен аяқталады. Емтихан - қорытынды бақылауға бакалавриаттың оқу бағдарламалары мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес, пән бойынша білім алу процесін аяқтап тиісті балл жинаған студенттер ғана жіберіледі. Емтихан академиялық күнтізбеде және оқу жұмыс жоспарында көрсетілген мерзімдерде өткізіледі.

Қанағаттанарлықсыз баға алған студенттерге осы кезеңдегі қорытынды бақылауды қайта тапсыруға тек ақылы түрде кредит төлеп, қайта оқу арқылы рұқсат етіледі. Апелляция беру қарастырылған. Емтихан нәтижесі бойынша қанағаттанарлықсыз баға алған студент университет бұйрығымен қайтадан оқуға тіркеледі, егер емтиханнан 25 балл алса онда қайта тапсыру FX қайта тапсырылады. Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейінгі берілген денсаулық жағдайына байланысты құжаттар қарастырылмайды.

Бағаны көтермелеу мақсатында емтиханды қайта тапсыруға жол берілмейді.

Емтихан сұрақтары тексерістен өтіп бекітіледі. Биылғы оқу жылының ерекшелігіне байланысты БП МК циклындағы пәндер Универ жүйесінде тест тапсыру арқылы қабылданады. Тест сұрақтары нұсқаулықпен бекітілген үлгідегі үш деңгейдегі осы оқу жоспарындағы тақырыптармен қамтылған 200 сұрақтан 1,2,3 дұрыс жауаппен құрылған.

Халықаралық құқық – 9 кредит.

Емтихан сұрақтары қамтылатын тақырыптар:

1 - тақырып. Халықаралық және ішкі мемлекеттік құқықтардың арақатынасы

1. Халықаралық қатынастардың жүйеленуі және үдемелі дамуы.
2. Халықаралық жария және халықаралық жеке құқық.
3. Халықаралық және ішкі мемлекеттік құқықтардың арақатынасы

2 – тақырып. Халықаралық жария құқықтың қайнар көздері

1. Халықаралық құқықтық нормалар ұғымы және оның белгілері.
2. Халықаралық құқықтық нормалардың жіктелуі.
3. Халықаралық жария құқықтың қайнар көздері ұғымы және түрлері

3 – тақырып. Халықаралық жария құқықтың субъектілері

1. Халықаралық құқық субъектілері ұғымы және түрлері
2. Халықаралық құқықтағы тану институты.
3. Халықаралық құқықмирасқорлық институты.

4 – тақырып. Халықаралық шарттар құқықтары

1. Халықаралық жария құқықтың бір саласы-халықаралық шарттар құқықтары
2. Халықаралық шарттардың құқықтық табиғаты
3. Халықаралық шарттарды жасаудың негізгі сатылары
4. Халықаралық шарттардың әрекет етуі және тоқтатылуы
5. Халықаралық шарттардың жарамсыздығы

5 – тақырып. Халықаралық ұйымдар құқығы.

1. Құқықтың бір саласы-халықаралық ұйым құқығы.
2. Халықаралық ұйымдар ұғымы және құқықтық табиғат.
3. Халықаралық ұйымдардың даму тарихы. БҰҰ-ның алғашқы бейнесі-Ұлттар Лигасының құқықтық табиғаты.

6 – тақырып. Халықаралық құқықтағы жауапкершілік

1. Халықаралық -құқықтық жауапкершілік ұғымы.
2. Мемлекеттердің халықаралық-құқықтық жауапкершілігінің негіздері.
3. Мемлекеттердің халықаралық құқық бұзушылығын жүйелеу.
4. Мемлекеттердің халықаралық-құқықтық жауапкершілігінің түрлері мен нысандары.
5. Мемлекеттердің жауапкершілігін болғызбайтын жағдаяттар.
6. Халықаралық ұйымдардың жауапкершілігі
7. Жеке тұлғалардың халықаралық қылмыстық жауапкершілігі.

7 – тақырып. Дипломатикалық құқық

1. Өркениетті әлемдегі дипломатия ұғымы. Дипломатиялық құқық ұғымы және қайнар көздері.
2. Сыртқы қатынас органдары.
3. Дипломатиялық өкілдіктердің міндеттері артықшылықтары және имунитеттері.

8 – тақырып. Халықаралық қылмыстық құқық

1. Халықаралық қылмыстық құқық ұғымы.
2. Біріккен Ұлттар Ұйымының халықаралық қылмыстық құқықты дамытудағы рөлі.
3. Халықаралық сипаттағы қылмыстық істер және олармен күресудегі мемлекеттердің міндеттемелері.
4. Қылмыстық істермен күрестегі халықаралық ынтымақтастық.
5. Қылмыскерлерді ұстап берудің мәселелері.

9 – тақырып. Халықаралық қауіпсіздік құқығы

- 1.1 Халықаралық қауіпсіздік құқығының түсінігі, қағидалары және міндеттері
- 1.2 Ұжымдық қауіпсіздік түсінігі және оның түрлері
- 1.3 Қарусыздану және қаруды ішінара қысқарту.
- 1.4 Қарулану жарысын тоқтату шаралары. 1968 ж. Ядролық қаруды таратпау туралы келісім
- 1.5 Одақтас емес қозғалыс және халықаралық қауіпсіздік

10 – тақырып. Халықаралық құқықтағы аумақ және басқа да кеңістік мәселелері

1. Халықаралық құқықтағы аумақ ұғымы және оның түрлері.
2. Мемлекеттік шекаралар.
3. Халықаралық өзендер мен бұғаздар.
4. Антарктика мен Арктиканың халықаралық құқықтық режимі.
5. Аумақтық дауларды шешу әдістері.

11 – тақырып. Халықаралық гуманитарлық құқық

- 1.1 Халықаралық гуманитарлық құқықтың түсінігі мен мазмұны
- 1.2 Халықаралық гуманитарлық құқықтың қайнар көздері
- 1.3 Халықаралық гуманитарлық құқық принциптерінің жүйесі
- 1.4 Халықаралық гуманитарлық құқықтағы халықаралық ұйымдар

12 – тақырып. Халықаралық ғарыш құқығы

1. Халықаралық ғарыш құқығы ұғымы және оның қайнар көздерінің жүйесі.
2. Ғарыш кеңістігі мен аспан денелерінің құқықтық режимі.
3. Ғарышкерлердің құқықтық режимі.
4. Ғарыш объектілерінің құқықтық режимі.
5. Экипаж бен ғарыш объектісінің юрисдикция және бақылау мәселелері.
6. Халықаралық ғарыш құқығындағы жауапкершілік және сақтандыру институты.
7. Байқоңыр ғарыш айлағын пайдаланудың құқықтық проблемалары.

13- тақырып. Халықаралық теңіз құқығы

- 1.1 Халықаралық теңіз құқығы түсінігі.
- 1.2 Халықаралық теңіз құқығының қайнар көздері
- 1.3 Халықаралық теңіз құқығының қағидалары
- 1.4 Халықаралық теңіз құқығының халықаралық ұйымдары

14 - тақырып. Халықаралық экологиялық құқық және ТДМ

- 1.1 Халықаралық экологиялық құқық түсінігі және оның мазмұны
- 1.2 Халықаралық экологиялық құқықтың қайнар көздері
- 1.3 Халықаралық экологиялық құқық принциптерінің жүйесі
- 1.4 Халықаралық экологиялық құқықтағы халықаралық ұйымдар

15 – тақырып. Мемлекеттер арасындағы ынтымақтастықтың халықаралық-құқықтық нысандары. Қазақстандағы ТДМ БҰҰДБ .

- 1.1 Туризм саласындағы халықаралық-құқықтық ынтымақтастық.
- 1.2 Дүниежүзілік туристік ұйым (ДСҰ)
- 1.4 ДСҰ-ның міндеттері.
- 1.5 ДСҰ-ның мақсаттары мен бағыттары.

Ұсынылатын әдебиеттер тізбесі:

Нормативті құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Алматы, 2023 ж.

2. Қазақстан Республикасының халықаралық шарттары туралы ҚР 2005 жылғы 30 мамырдағы заңы (21.01.2019 жылы енгізілген өзгертулер және толықтырулармен)
3. ҚР-ның азаматтық туралы ҚР 1991 жылғы 20 желтоқсандағы заңы. (11.07.2017 жылы енгізілген өзгертулер мен толықтырулар).
4. ҚР-дағы шетел азаматтарының құқықтық жағдайы туралы 1995 жылғы 19 маусымдағы заңы (24.11.2015 енгізілген өзгертулер және толықтырулармен)
8. Босқындардың құқығы туралы декларация. 1967 ж.
9. Адам құқықтары туралы жалпыға бірдей декларация. 10 желтоқсан 1948 ж.
10. Адам құқықтары туралы халықаралық пактілер. 19 желтоқсан 1966 ж.
11. ҚР-ның заңы Дипломатиялық қызметі туралы ҚР 2002 жылғы 7 наурыздағы заңы (20.06.2017 енгізілген өзгертулер және толықтырулармен)
12. Дипломатиялық қатынастар туралы Вена конвенциясы. 1961ж
13. БҰҰ-ның жарғысы мен Халықаралық Сот Статусы (Международное публичное право Сб. Док. Т 1, М.1996)
14. Әскери қылмыстарға ескіру мерзімінің қолданылмауы туралы Конвенция 1983 ж.
15. Азаптауға қарсы Конвенция 1984 ж.
16. Бейбітшілік пен адамзат қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар кодексі 2003 ж.
17. Халықаралық Әскери трибунал Жарғысы 1945 жыл
18. Жаңа әлемдік экономикалық тәртіп туралы Декларация 1974 ж.
19. Жаңа Еуропаға арналған Париж хартиясы 1990 ж.
20. ҚР мен АҚШ арасындағы сауда қатынастары туралы келісім 1992 ж.
21. Документ СБСЕ *Вызов времени перемен* 1992 года
22. Декларация Рис 1992 года
23. Жердің озон қабатын қорғау туралы Вена конвенциясы 1985 ж.
24. Табиғи ортаға әсер ету құралдарын әскери немесе басқа да зиянды пайдалануға тыйым салу туралы Конвенция 1976 ж.
25. Интервенцияға және мемлекеттердің ішкі істеріне араласуға жол бермеу туралы Декларация 1981 ж.
26. Ұлттық саясат құралы ретінде соғыстан бас тарту туралы Париж шарты 1928 ж.
27. Ғарыш жөніндегі шарт 1967 ж.
28. Ғарыш объектілері келтірген залал үшін жауапкершілік туралы Конвенция 1972 ж.
29. Ғарышкерлерді құтқару келісімдері 1968 ж.
30. Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы туралы ҚР Заңы 2013 жылғы 16 қаңтардағы заңы. (19.04.2019 енгізілген толықтырулар және өзгертулермен)
31. Халықаралық шарттарға қатысты мемлекеттердің құқықтық мирасқорлығы туралы Вена конвенциясы 1978ж.
32. Мемлекеттік мұрағаттар мен мемлекеттік борыштардың мемлекеттік меншігіне қатысты мемлекеттердің құқықтық мирасқорлығы туралы Вена конвенциясы 1983ж.
33. 1970 жылғы БҰҰ-ның халықаралық құқық қағидалары туралы декларациясы
34. 1975 Жылғы Хельсинкидегі Кеңестің қортынды актісінің маңызы.
35. Халықаралық шарттар құқығы туралы Вена конвенциясы 1969ж.
36. Мемлекеттер мен халықаралық ұйымдар арасындағы халықаралық шарттар құқығы туралы Вена конвенциясы 1986 ж.

II Негізгі әдебиет

1. Құлжабаева Ж.О. Халықаралық жария құқық. Жалпы және ерекше бөлімдер. Алматы, 2018 ж.
2. Практикум по международному праву/Отв. Ред. Проф. Г.В.Игнатенко, проф, С.Ю.Марочкин, проф. О.И.Тиунов.-М, 2019 г.
3. Бекяшев К.А., Волосов М.Е. Международное публичное право. Практикум, схемы –М, 2004г.
4. Ю.М.Колосов, В.И.Кузнецов. Международное право –М, 1998г.
5. Сорокина А.В. Международное право. П-2018 г.
6. Под. Ред. д.ю.н. проф М.А.Сарсембаев, О.Н. Сафонова. Тематика контрольных и курсовых работ по международному публичному праву А-2017 г.
7. М.А. Сарсембаев Международное право. А-2016 г.
8. Курс международного права. М-2019 г.

9. Бирюков И.Н. Международное право. Воронеж, 2017 г.
10. Международное право в документах. М-2015 г.
11. Словарь международного право. М-2019 г.
12. Международное право. П/р. Г.И.Тункин. М-2018 г.
13. Международное право. П/р. Г.В.Игнатенко. М-2018 г.
14. Международное право. П/р. И.И.Лукашук. М-2017 г.
15. Международное право Средней Азии и Казахстан. А-2019 г.

III Қосымша әдебиет

1. Ковалев А. Привилегии и иммунитет в современном международном праве. М-2018 г.
2. Каламкарян Р.А. Фактор времени в праве международных договоров. М-2019 г.
3. Талалаев А.И. Право международных договоров. М-2018 г.
4. Шуршалов В.М. Право международных договоров. М-2016.

Интернет-ресурстар: Оқу материалы-дәріс тезистері Халықаралық құқық, сондай-ақ үй тапсырмаларын, жобаларды, СӨЖ орындау үшін қажетті оқу-әдістемелік материал сіздің сайтыңыздағы бетте қол жетімді www.univer.kaznu.kz. ПОӘК бөлімінде.

Емтихан тапсыру бойынша нұсқаулық:

1. Халықаралық құқық пәні бойынша қорытынды бақылау (емтихан) 3 - курс күндізгі бөлім студенттері үшін, univer.kaznu.kz жүйесінде тест түрінде өтеді. Барлық нұсқаулар univer.kaznu.kz басты бетіне жүктелген. Тест қабылдау барысы – автоматты прокторинг жүйесімен бақыланады, проктор немесе оқытушының қадағалауымен (егер прокторинг болмаса). Прокторинг технологиясы (ағылш. «proctor» – емтихан барысын бақылау).

2. Маңызды – емтихан міндетті түрде алдын ала бекітілген кестеге сәйкес жүргізіледі, ол туралы алдын ала оқытушылар мен студенттерге мәлім болуы керек.

3. Аттестациялық ведомостқа қорытында баға тест аяқталғаннан кейін автоматты түрде түседі:

Балл қою уақыты - 48 сағатқа дейін. Онлайн прокторинг режимі бойынша тексеру жүргізу барысында балл қою уақыты ұзартылуы мүмкін.

4. Тесттің түрі - көптік таңдау 1,2,3 дұрыс жауаппен.

5. Univer АЖ тест сұрақтарының саны – 40 сұрақтан келеді. 1 мүмкіндік беріледі. Тесттің өту уақыты- 90 минут.

6. Univer АЖ тест сұрақтары- автоматты түрде генерацияланады.

7. Univer АЖ тест сұрақтарын дұрыс жауаптың кілттері арқылы автоматты түрде тексереді.

8. Студент емтиханға кіруге 30 минут бұрын дайындалуы керек. Ол прокторингтің талабы.

9. Тест қорытындысы прокторинг нәтижесінде қайта қаралуы мүмкін. Егер студент тестілеуден өту ережелерін бұзса, оның нәтижесі жойылады.

10. Студент емтиханның өтуіне байланысты қосымша нұсқаулықтар мен ережелерді мына сілтемелер арқылы қарай алады.

Бағалау саясаты:

Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау, аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің (мақсатпен көрсетілген оқыту нәтижелерінің) қалыптасуын тексеру.

Жиынтық бағалау: аудиторияда жұмыс белсенділігін және қатысуын бағалау; орындалған тапсырманы, СӨЖ-ді (жоба / кейс / бағдарлама/...) бағалау. Қорытынды бағаны есептеу формуласы ұсынылады.

Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша есептеледі: $\frac{PK1+PK2}{2} \cdot 0,6 +$

$ИК \cdot 0,4$. Мұнда АБ(РК) – аралық бақылау; ҚБ(ИК) – қорытынды бақылау (емтихан).

Бағалау шкаласы силлабуста беріледі:

Әріптік жүйе бойынша баға	Сандық эквивалент	Баллдары (%-дық көрсеткіші)	Дәстүрлі жүйе бойынша баға
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	